www.svoboda-news.com

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 199. Джерзи Сити, Н. Дж., субота, 27. серпня, 1927. VOL. XXXV. No. 199. Jersey City, N. J., Saturday, August 27. 1927. THREE CENTS

ПРИХИЛЬНИКИ СТРАЧЕНИХ ПЛЯНУЮТЬ СВЯТКОВАННЄ ЇХ ПАМЯТИ ПО ВСІМ КРАЮ

МАЮТЬ ЗОРГАНІЗУВАТИ „ЛІГУ СПРАВЕДЛИВОСТИ ІМ. САККА Й ВАНЦЕТТІ".

НЮ ЙОРК, 25. серпня. — Комітети оборони Сакка й Ванцетті в ріжних містах Америки та урядники деяких робітничих юній скликують до сього міста на слідуючий понеділок і второк конференцію для всекраєвого відсвяткування памяти страчених Сакка й Ванцетті.

На сій конференції мають радитися над тим, як доказати невинність обох страчених та як почтити їх память. Одна частина учасників думає предложити плян організації, що має зватися Ліга Справедливости ім. Сакка й Ванцетті. Має вона доказувати між иншим „фрейм он", себто урядовий заговір проти страчених.

У Бостоні виставлено тіло Сакка й Ванцетті на публичний вид у каплиці на Гановер Стр., в італійській дільниці. Тисячі людий приходять поглянути на тіла. Оба тіла мають спалити в сю неділю.

ЗДЕРЖУЮТЬ ПОХІД МАЙНЕРІВ НА НЕЮНІЙНІ МАЙНИ.

АТЕНС, Огайо, 25. серпня. — Провідники майнерської юнії здержали похід якої тисячки юнійних симпатиків з округа Гокинь до округа Помрой, де майнери незорганізовані в юнію. В сей спосіб юнійні майнери хотіли повести агітацію за юнією.

Похід здержали на границі повіту Помрой урядники окружної майнерської юнії, бо такий похід може легко довести до забурень і проливу крови. Шерифф повіту Помрой уже заприсягнув був богато „депутатів", щоби „втихомирити" повіт, якби прийшло до заворушень.

ЛЕТУН ВИБРАВСЯ НА 4,600 МИЛЬ БЕЗПЕРЕРИВНОГО ЛЕТУ.

БРОНСВИК, Джорджія, 25. серпня. — Американський 27-літний летун Павло Редфери вилетів звідси в безперервну подорож до міста Ріо де Дженейро в Бразилії, себто в дорогу 4,600 миль. Колиб йому вдався його замір, то се буде найдовша воздушна подорож.

Американська военна фльота веде далі пильні пошукування за 7 летунами, що пропали на Тихому океані. Всі шукання далі лишаються без висліду.

ЮНІЙНА КОНВЕНЦІЯ ПРО СУДОВІ ЗАКАЗИ В СТРАЙКУ.

СИРАКЮЗ, Ню Йорк, 25. серпня. — Конвенція стейтової Федерації Праці займалася нині майже цілий день справою судових заборон, видаваних підчас страйку.

Бесідники підносили рішенне Нота, судді з Гвайт Плейнз, котрий не захотів видати судової заборони в страйку. Промовці закликали юнійних робітників голосувати тільки за такими кандидатами на судові становища, які дають запоруку, що не будуть уживати своєї влади проти робітничих юній.

Конвенція ухвалила в сій справі відповідну резолюцію. Ся резолюція тілько й значить, що офіціяльне юнійне попертя для прихильних юніям кандидатів.

РАПОРТ СТЕЙТОВОЇ КОМІСІЇ ПРО ЗЛОЧИНИ.

ОЛБАНІ, Ню Йорк, 25. серпня. — Нюйорська стейтова кримінальна комісія видала рапорт зі своєї праці, який підносить богато дуже цікавих появ.

Найголовнійше може відкриття комісії се факт, що майже всі злочини поповняють молоді люди, не більше як 25 літ віку. Дальше кару смерти приміняється дуже рідко. На 4,380 злочинів, які можна було покарати смертю, виконано сю кару тільки в 10 случаях.

Звіт стверджує, що число злочинів у стейті постійно росте.

АМЕРИКАНКА ВМЕРЛА ВІД РАН, ОДЕРЖАНИХ ПІДЧАС НАПАДУ БАНДИТІВ У МЕКСИКО.

ВАШИНГТИН, 25. серпня. — Панна Флоренс Андерсон з Лон Анджелес, котру ранили мексиканські бандити підчас нападу на поїзд у мексиканськім стейті Наярiті, померла з ран у шпитали.

Американський представник перед мексиканським урядом зажадав від мексиканського уряду, щоби він чим скорше покарав винуватих та винагородив родину помершої.

Учительки, між котрими їхала панна Андерсон, оповідають, що напад бандитів на поїзд почався коло 4. години над раном. Кондуктор саме розбудив їх та казав їм бути осторожними, бо розбишаки напали на поїзд. Товаришка панни Андерсон каже, що стрілянина виглядала на святкованнє свята Четвертого Липня. Дівчата постановили встати й вбиратися. Нагло Андерсонівна повернулася на своїй постелі та застогнала, що її пострілено. З її лівого боку та плечий текла кров.

Минуло кілька годин, заким їй можна було дати першу поміч. Аж на стації Масатлянї стрінув її др. Чепмен, лікар американського конзуляту. Оглянувши її, лікар сказав, що її рана поважна та що вона не має богато шансів на виличенне. Вона й померла в місцевім шпитали.

ДАЛЬШІ ДЕМОНСТРАЦІЇ ПО ПРИЧИНІ СТРАЧЕННЯ САККА І ВАНЦЕТТІ.

ПАРИЖ, 24. серпня. — Французька поліція, розставлена у великім числі по улицях, старалася запобігти повторенню заворушень, які мали місце минулої ночі, коли то спричинено великі шкоди по місті і прийшло до боротьби з поліцією. Підчас боротьби минулої ночі покалічено 200 осіб, між ними 10 поліцаїв. Французькі радикали розпочали завзяту агітацію проти американських летюністів і завзялись розбити їх конвенцію і не допустити їх до походу по улицях Поріжжа, який має відбутися 19 вересня, коли то „викиється з міста буржуазію Сиків". Підчас демонстрації минулої ночі опльовано гріб „Незнаного жовніра".

—o—

ЙОГАННЕСБУРГ, Полудневa Африка. — Демонструючі проти страчення Сакка і Ванцетті спалили американський прапор на сходах ратуша.

РИМ. — Преса завзято виступає проти страчення Сакка і Ванцетті. Джіорнале д'Італія пише: „Смерть обжалованих не замкне уст мілїонів людей, які ще голоснійше піднесуть свої протести проти жахливого мучеництва".

—o—

ЖЕНЕВА. — Власти заапелювали до удержання спокою, коли товпа старалась знова заатакувати американський конзулят. Конзулят замкнено а богато Американців покидає Швайцарію. На однім театрі виділа ілюмінована вивіска: „Замкнено по причині жалоби". Один великий склеп умістив знова вивіску: „Як протест проти американської несправедливости, не обслужиться тут ніяких американських покупців".

—o—

ВАРШАВА, Польща. — Симпатики Сакка і Ванцетті старалися силою вдертись до американського посольства, однак богато з них арештовано і привернено порядок. Американського посольства і американського конзуляту, як рівнож і мешкання американського амбасадора береже сильний відділ поліції.

—o—

МОСКВА. — Протести робітників і селян проти страчення Сакка і Ванцетті поширились по цілім Совітськім Союзі. У Москві відбуваються численні мітінги по фабриках, бюрах і інтитуціях, на яких висказується обурення проти виконання вироку смерти і ухвалюється резолюції, осуджуючі „буржуазних катів".

Часопис „Правда" у редакторській статті пише: „Відповідаючи на буржуазний терор, пролетаріят дасть відповідь революційною боротьбою за власть".

—o—

МЕКСИКО СИТІ. — Конфедерація мексиканських робітників зарядила одногодинний генеральний страйк по цілій республиці.

ДР. НАЗАРУК ЛАЄ УКРАЇНСЬКЕ ДУХОВЕНСТВО В АМЕРИЦІ.

На початку серпня між „довіреними" в Берліні стали продавати карточки, якими „клуб гетьманців" запрошував на сходини до каварні Франке, де мав виступити д-р Назарук та „поділитися своїми враженнями з Америки". Сходини відбулися 6. серпня.

Др. Назарук старався говорити сензаційно, та се йому вдалося тільки тоді, коли став говорити про українські церкви й священиків в Америці. Покликуючися на свою докладну знакомість з українськими католицькими священиками та епископом, він твердив, що українські священики в Америці се прямо „злодійня, бандити, грабіжники й прогибіційні проступники, які на вітарі правлять Службу Божу, а рівночасно під вітарем женуть горівку".

МУССОЛІНІ - РЕФОРМАТОР.

Муссоліні не вдоволений надмірним зростом аристократичних титулів і видав цаказ скласти список усіх родин, які мають право носити ці титули. Кого не буде в списку, той під загрозою 1000 до 5000 лір не зможе назвати себе, бароном, графом або князем ні на білеті, і на кратині або авті при помочі гербу. Урядова листа аристократії матиме 8,000 родин (приблизно 40,000 осіб).

Муссоліні є також за обмеженням громадських прав жіноцтва. Недавно в одній промові військового трибуналу сказав таке: „Гадаю, що було би доцільнїйше ужити засобів, аби до судових розправ не допускати жіноцтва, яке часто вводить із собою у поважні справи пустий (легкодушний) елемент".

Муссоліні не скриває своєї погорди для всіх, що думають инакше як він. Історик Сальвеміні, приневолений покинути Італію за свої погляди і позбавлений прав громадянства, видав в Америці книжку „Фашизм і його злочини". Книжка починається присвятою „Мусоліниєму — моїому головному співробітникові". Присвята вколола диктатора неабияк, коли він видав окремий обіжник до всіх почтових бюр, описуючи вигляд цієї книжки, з наказом конфіскувати її скрізь, під загрозою судової кари.

БАНДИТИЗМ.

У Скнилові арештували 4-ох селян (з яких один є господарем на 12 моргах!) за ріжні грабіжі. Прочуваючи ревізію, порозкидували вони покрадені річи по сусідніх полях. — Біля Варшави найшли на залізничім шляху трупа почтової урядничкі, порізаної ножем. — Між Катовицями і Радомом ввійшли до одного вагону бандити з метою грабіжі, одних з них пострілений наскіжиром. — На поїзд з Холма до Берестя напала ватага кінних опришків і забрала 100 кг. мануфактури та 70 кг. тютюну. Втікаючи перед поліцією, частину добичі покинули на дорозі.

ВАТИКАНСЬКИЙ ДОСТОЙНИК ВІДВІДАЄ АМЕРИКУ.

РИМ, 24. серпня. — За кілька днів вибореться до Злучених Держав монсіньор Франціско Марчетті-Селваджіяні, секретар Конгрегації Поширення Віри. Він буде предсідателем зборів директорів організації Поширення Віри. У Злучених Державах полишиться він до жовтня.

ЛЬВІВСЬКІ „НЕБЕСНІ ПТАХИ".

Громадянин Кракова Куркевич звернув увагу у Львові на один предмет, біля якого тутешні проходили байдуже. Були це пушки Ліги Державної Воздушної Оборони на ланцях, причіплені до телефонів. За гроші з цих пушок, які опорожнював підчас телефонної розмови, він бавився по ресторанах у легкоднючім товаристві. — Вломників, що розбили кілька днів тому касу в садівничій школі у Замарстинові, пізнали по відтисках пальців і ніг. Це три „Замарстинівці", які не навчились ще грабити в рукавичках.

УТЕЧА М. БІЛОГО ЗА ЗБРУЧ.

Як відомо, минулого року лава присяжних у Тернополі засудила на шибеницю селянина з Березовиці великої Михайла Білого за те, що переслав другому до перечитання комуністичну брошуру. Найвищий суд скасував цей присуд і в травні ц. р. лава присяжних увільнила Білого від вини і кари. Він вийшов на волю, але поліція внесла проти нього нове донесення за державну зраду і Білий, боячися нової слідчої вязниці, перейшов Збруч, звідки очевидно серед теперішніх відносин до Галичини не вернеться.

БАНАНИ БУРЖУАЗНА ІДА.

МОСКВА.— Коли оден чужинець перебуваючий в Москві вступив до правительственного склепу і хотів купити банани, викликав своєю просьбою заворушення, бо банани є заказаною ідою у Совітській Росії.

Банани уважаються у Совітській Росії „буржуазною ідою", якої неварта спроваджувати до краю. Від жовтневої революції у 1917 році ніхто не бачив ще бананів у Совітськім Союзі.

ДАР ДЛЯ „МАНЕКІНІВ".

Незавидне життя тих париських дівчат, яких професія — вбиратись і роздягатись як моделі нових суконь по великих магазинах. Їх плата мінімальна. Зворушений їх долею париський міліярдер Розенталь, найбільший спеціяліст від перел, призначив 50,000 фр. як нагороду для бідних „манекінів". Цю суму дістане найгарнійше одягнена з них після загального голосування на щорічних кінних перегонах „Гран Прі" в Льошшам під Парижем. Але вона мусить нею поділитися з товаришками свого магазину.

ПРАВИТЕЛЬСТВО КОСГРЕЙВА ПОБІДИЛО ПРИ ДОПОВНЯЮЧИХ ВИБОРАХ

РОЗВЯЗАННЯ ДЕЙЛ ЕРІН І РОЗПИСАННЯ НОВИХ ВИБОРІВ.

ДАБЛІН, Ірляндія, 26. серпня. — Правительство Косгрейва побідило при доповняючих виборах до Дейл Ерін у двох виборчих округах. В однім виборчім окрузі, де передтим послом була графиня Маркевич з партії І. Де Валєри, правительственний кандидат побив обох кандидатів з партії Шин Файнерів і Файєнна Фейл. У другім окрузі вибрано правительственного кандидата на місце убитого віцепрезидента, Кевіна О'Гігінса.

Сейчас по проголошенню правительственної побіди генерал-губернатор Вільної Ірляндської Держави видав проклямацію, якою розвязується парлямент і сенат Ірляндії і назначується нові загальні вибори на 15. вересня, с. р.

Розвязання обох законодатних тіл Ірляндії викликало здивування серед ірляндського народу, однак ірляндські політики толкують се, як зручний маневр премієра Косгрейва, щоби несподівано заскочити своїх політичних противників, які були певні, що повалять його правительство у жовтні, коли мав бути наково скликаний доперва що розвязаний парлямент.

Прихильники Косгрейва сподіються, що він побідить при нових загальних виборах, у дні 15 вересня і що його більшість у Дейл Ерін так збільшиться, що не буде боятись переголосовання зі сторони своїх противників.

ГЕНЕРАЛ СУН-ЧУАНГ-ФЕНГ ПЕРЕКИНУВ СВОЮ АРМІЮ ЧЕРЕЗ РІКУ ЯНГЦЕ.

КИТАЙСЬКІ РОБІТНИКИ СТРАЙКУЮТЬ У ФАБРИКАХ АМУНІЦІЇ.

ПЕКІНГ, 25. серпня. — Ґенерал Сун-Чуанг-Фенг, що бореться проти полудневих військ, перекинув свою шантунську армію через ріку Янгце, недалеко Срібного острова, що лежить по середині між Нанкінгом, а Чінг-Кіянг. Північний диктатор і голова Північного Мілітарного Союза, Цо-Лін, не годився з тим поступком Сун-Чуанга і перестерігав його, що сей крок не вийде в користь північних армій, бо перше довів він вже до порозуміння між націоналістичними правительствами в Ганков і Нанкінг, а по друге уможливить маршалкови Фенг-Ю-Сіянгови загрозити західному крилови північних армій.

В Пенсбу, в копальнях вугля і заліза, недалеко Мукдену, застрайкувало 1500 шахтярів, заохочені до сего комуністичними аґітаторами. Сподіються ще, що страйки шахтярів поширяться у манджурській полосі, щоби зменшити припаси амуніції в мукденськім арсеналі ґенерала Ченг-Цо-Ліна.

БОЛЬШЕВИКИ РОЗСТРІЛИЛИ ДВОХ ГЕНЕРАЛІВ КОЗАКІВ.

АННЕНКОВ І ДЕНІСОВ БОРОЛИСЬ ПРОТИ БОЛЬШЕВИКІВ В АРМІЇ КОЛЧАКА.

МОСКВА, 25. серпня. — Офіціяльно проголошено тут, що Центральний Екзекутивний Комітет відкинув відклик ґенерала Б. Анненкова і начальника його штабу ґенерала Денисова проти засудження їх на кару смерти і що сейчас потім обох їх розстріляно.

Ґенерал Анненков був диктатором у Полудневім Сибірі у 1918 р. і разом з ґенералом Денісовим, що був начальником його штабу, служили у білоґвардійській армії Колчака, що боролась проти большевиків. По упадку Колчака утекли вони до Китаю, де їх держано через кілька літ у вязниці. Випущені з вязниці, здались вони на ласку і неласку совітського правительства, яке віддало їх під военний суд, що засудив їх, по 19-дневній розправі, на розстріл. В часі їх процесу переслухано сотки свідків, які зізнали, що згадані ґенерали переводили масові екзекуції военних бранців і селян у 1918—20 роках.

КАТАСТРОФА В ЧАСІ ЯПАНСЬКИХ МОРСЬКИХ МАНЕВРІВ.

В ЗУДАРІ МІНОНОСЦІВ З КРУЖЛЯКАМИ ГИНЕ 129 ЖОВНІРІВ.

ТОКІО, 25. серпня. — Страшна катастрофа, у якій згинуло 129 жовнірів, лучилась минулої ночі підчас морських маневрів на Японськім морі, коли міноносці Варабі і Аші зударились з кружляками Джінцу і Нака. Варабі затонув у 15 мінутах разом з 12 офіцирами і 96 жовнірами. Міноносець Аші не зістав так сильно ушкоджений як Варабі, але мимо того згинуло на нім 27 жовнірів. Зудар мав місце підчас темної безмісячної ночі, коли усі світла на кораблях погашено та серед густого диму з комінів кораблів.

Є се вже друга сегорічна катастрофа у Японі, а шеста в протязі семи літ.

Підчас першої сегорічної катастрофи, що лучилась 3-го серпня в наслідок експльозії мін, згинуло 38 жовнірів.

ОГОЛОШЕННЯ ДОКУМЕНТІВ ПРО КИШИНІВСЬКІ ПОГРОМИ.

25-ЛІТНЯ РІЧНИЦЯ ВІД ПЕРШОГО ПОГРОМУ.

КИШІНІВ, Басарабія, 25. серпня. — На весну слідуючого року видасться тут збірку документів, що відносяться до жидівських погромів, які мали місце підчас царських часів. Перший погром Жидів лучився у квітні 1903 року у Кишиніві.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

"СВОБОДА" (SVOBODA)
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Small Issue 6 days.

One year	$ 7.00
Six months	$ 3.75
Three months	$ 2.00

Foreign and Native Ship Rates:

One year	$10.00
Six months	$ 5.00
Three months	$ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодинока число три числа.

На рік	$ 7.00
На пів року	$ 3.75
На три місяці	$ 2.00

В Джерах Сті і Заграницею:

На рік	$10.00
На пів року	$ 5.00
На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

В Канаді належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Телефон "Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

СЛУШНА УВАГА

Один з членів Українського Народного Союза, котрий, на жаль, бажає собі задержати своє імя в тайні, написав листа, в якім звертає увагу членів на справу, важну для всіх прихильників Сиротинця при нашій організації:

„Справа йде гарно. Нічого й говорити не можна, що гарно. Я ніколи не сподівався, скажу отверто, що вона так буде йти. Видно, що люди відчувають потребу такої інституції та вірують, що ми можемо її поставити.

„Давби Бог, аби так думала більшість. Але покищо, як мені видиться, — а я ходжу богато межи нашими людьми і знаю добре, що вони думають, — що межи нашими людьми ще є богато упереджения до сеї нової інституції. Найголовніше з тих упереджень, щоби не сказати, забобонів, походить з того, що ми вже маємо в Америці один сиротинець, і люди його знають, і зовсім природно, як їм згадати сиротинець, то вони зараз подумають собі щось подібного до того, що вони знають. Їм здається, що се має бути якесь „заведенне" в місті, обгороджене високим муром, де діти будуть напхані, як оселедці в бочці. Над дітьми будуть наставники чи наставнички, і діти будуть почуватися там, як у монастири, якщо не як у тюрмі. Удержанне такого сиротинця буде коштувати богато гроша кождого року, і тому треба булоби хиба удержувати кількох постійних колекторів, або вложити на членів постійний новий тягар.

„Так богато наших людий представляє собі сиротинець, і тому не можна дивуватися, що богато людий не складає жертв. Вони може й самі не знають, чому вони не дають, а се якраз буде й причина. Такі упереджені люди й не будуть давати жертв, або будуть давати, але не щедро, поки ми, свідомі члени Українського Народного Союза, не розвіємо їх упередження. Ми, що розуміємо справу добре, мусимо представити сім людям, що є ще другі роди сиротинців, які вже мають у себе ріжні запомогові організації других народів. Організація заводить сиротинець так, що він самий оплачується. Сиротинець поміщений на фармі. Богато місця, свободи. Фарма є рівночасно школою життя. Дитина вчиться працюючи.

„Такий сиротинець розуміємо ми всі, що кладемо щедро й радо, не жалюючи, свою кервавицю на народний жертвенник. Ми хочемо мати інституцію, яка принеслаби нашим сиротам поміч, нашим членам полекшу, нашому народови славу. Я певний, що як ми роскажемо се нашим людям, то вони так само щедро зложать свою лепту після своїх сил."

„ИРОДОВА МОРОКА"

Більше як триста років тому на Україні зявилися примітивні театральні представлення, які залишилися й досі серед нашого народу. Всі вони мали характер релігійно-моральний. Але, беручи за цідставу який небудь факт з релігійного життя, часто в тих інтермедіях зображено сучасний побут народа, його погляди на ту чи иншу справу, а частійше протест проти гніту, кривди й насильства.

Одною з улюбленійших і найбільше росповсюджених серед нашого народу була інтермедія „Вертеп", яка представляла народження Христа. Звичайно варіянтів цього представлення була безліч, бо вони компонувалися відповідно до жадань тих, що їх виставляли, зобразити найбільш актуальні події з життя, даючи дієвим персонам висловлювати думки авторів або опінію загалу.

Потішними і дієвими особами в містерії „Вертеп" завжди є цар Ирод, чорт, смерть, ангели, волхви, а також иноді кривда, правда та инші.

Десь вкінці шестидесятих років минулого століття великий український письменник П. Куліш написав релігійну містерію під наголовком „Иродова Морока". В ній він зобразив Московщину під іменем Кривди, Україну під іменем Правди. Головна дія цієї містерії це боротьба Кривди-Московщини з Правдою-Україною. Цар Ирод — се московський цар. Чорт — його міністер. Москалі — иродове військо. Побиваючи дітий, Ирод побиває українських дітий і майже винищує її людність. Але ратує від остаточної загибели Україну козацтво, яке зображено гайдамакою-невміракою. Тут козаки виведені постійними слугами Правди, а Москалі прислужниками царя Ирода та своєї матери Кривди. Правда зображена постаттю Матери Божої, а Кривда Московкою. Остаточний вислід боротьби такий, що козацтво в єднанню з Пречистою перемагає Кривду, Ирода й Москалів.

Сего твору Куліша не виставляли ні разу, бо був до останнього часу невідомим в першій редакції. В другій редакції він був друкований, але там були пороблені великі зміни: і Ирод став уже турецьким султаном і Москалі гетьманськими сердюками і т. д. Тому він багато втратив не лише з боку його національністичної антимосковської тенденції, але навіть і з боку художнього.

Ця перша редакція „Иродової Мороки" цікава ще й з того боку, що згодом Куліш змінив свій погляд на козаччину, на взаємовідносини України та Московщини, до якої почав ставитися прихильно.

В уста московського царя Ирода Куліш вкладає такі слова:

„Я багатий, я потужний,
Загріб світ під себе.
Колиб сходи хто спорудив,
То досяг би й неба.

Так він схарактеризував божевільний московський імперіялізм, що підбив під владу свого царя величезні простори чужих земель та міліони ріжних народів. А головне Україну — Людську матір Правду — окайданив та

„Замісць неї кличу Чорта
Що дня на пораду.

Чорт, — царський міністер, служить йому вірно та вживає всіх заходів, щоби доконати Україну, щоби стерти й память її з лиця землі.

„Та біда, що не боїться
Його Гайдамака!
Запорожський дух не згинув
У кормизі ляцькій,
То й тепер він шкодить силі
І повазі царській".

Здавалося, що Московщина остаточно доконала ту частину України, що була під її володінням, але дух її боротьби за волю залишився живим серед запорожських козаків, яких другий ворог України Польща, не змогла доконати так, як Московщина Малоросію.

І тому цареви лихо. Він з роспукою говорить:

„Цар я на всю губу,
Та не впораюсь у царстві
Із завзятим чубом".

Все поникло й смирилося перед деспотизмом царським. Але „Чуб", себто Запорожці не піддаються, бо кожен з них:

„Виховав у грудях духа,
Як орла на скелі,
Тай буяє в нас по царстві
Голий та веселий".

Але Московщина — Кривда всеж не може полишити українського народу так не покоренним та не знищеним. Вона посилає своїх Москалів, щоби зруйнували до щенту український край та скоряли український нарід. На це Москалі просять, щоби їх „матушка цариця" змилувалася й не посилала на таку тяжку і безнадійну боротьбу. Все те, що Московщина зробила з Україною, Куліш характеризує такими словами Москалів:

„Утомились ми боровшись
Із, тими хахлами.
Дерли ми з них цупко шкуру,
Городи палили,
А козацькими костями
Болота гатили.
Погасили всюди світло,
І в церкві, і в школі.
Тепер в темряві й тісноті
Сидять вони голі...
Вже нічого опріч духу
У хахлів немає.
А нам з духом воювати
Не судила доля;
Поки сонця, поки світу,
Поти його воля.

Найбільше значіння надає Куліш живучости духа національного. Духа ніхто не в силі згасити і він панує вічно.

Далі в цій містерії Куліш виводить проти Українців боротьбу царя, Кривди та Москалів, яким на допомогу приходять: Чорт, Смерть і Жид. Але гайдамаку-невміраку вони не встані перемогти. З переляку першим падає трупом Жид, а потім келепом гайдамака убиває Чорта, та торощить Смерть.

Для Кривди та Царя знаходить иншу кару, ніж кара смерти:

„Знаю кару, знаю муку
Страшнішу від болю:
Щоб дивилися очима
На народню волю,
Щоб ви бачили, як любо
Народ веселиться
Кривавого престолу
Ніже не боїться!

Тут поет доходить до пророчого натхнення, яке сповнилося над останнім московським царем Миколою та його родиною. Він говорить:

„Сиди, Ироде, на царстві
З Кривдою своєю,
І не знай, коли загинеш
Зі всею семею.
Що години, що хвилини
Бунту сподівайся,
І своєї навіть тіні
У ночі жахайся!"

Цей „Вертеп", якби був відомий раніше, міг би багато прислужитися в боротьбі з московфільством, особливо в Галичині та на Закарпаттю. Звичайно на Наддніпрянщині його не дозволилиб ставити. На жаль, примірник рукопису, переданий Кулішом до Гадичини, редакторови „Правди", не був видрукований і навіть оригінал його десь загубився. До нас дійшла лише копія, списана у Грималові біля Тернополя.

—o—

Степан Мусійчук.

НЕ ДИВУЙСЯ, А ПРАЦЮЙ!

—o—

Ти дивуєшся, мій друже,
Що на тебе люде гудять,
Що за вірне тебе слово
Тебе лають, тебе гудять?
Не дивуйся! Чи-ж не знаєш,
Що за працю для народа
Всіх однакова чекає
Добра плата — нагорода?!
Ти дивуєшся, мій друже,
Що други твої недавні
Тебе судять і клевєтять
За діла твої видажні?
Не дивуйся? Зноси сміло
Всі наруги і обиди —
І не жалься, що за правду
Тобі чинять стільки кривди.
На народній ниві рідній
Друга вірного немає,
Другом вірним є ідея,
За котру нераз й вмираєш.
Всяка приязнь, особистість,
Хоч би навіть і родини —
Не дружба се — там де ходить
О ідею України.
Не дивуйся-ж, що други ті,
Сини Матери одної,
Служать катови і зраді
Своєй Земленьки святої!
Не дивуйсь і не бійся
Правди в очи їм сказати!
Як за се тебе вни судять,
Мож' відважно на суд стати.
Чей же знаєш, що уєюди
Жиють виродки фальшиві,
Що їм сіллю стають в оці
Діла чесні й справедливі.
Прецінь знаєш, що і в нас є
Зрадників лукавих внуки,
Що за юдин гріш готові
Рідну Неньку дать на муки.
То-ж приймай усі клевети
Як заплати своєй міру
І до більших діл готуйся,
Не вдавайся у зневіру!
Правда все була горою,
Як віки цілі довжезні;
Ті, що нині других судять,
Завтра будуть осуджені!
Ті, що днесь московсько-ляцьким
Катам-шляхті йдуть служити,
Будуть завтра ще прощення
У народу вни просити.
Ті, що днесь плюють на всякі
Свої святощі народні,
Завтра того відлизати
Вже ніяк не будуть годні.
Бо хто предків своїх славу
І батьківську віру топче,
За життя ще тому крюки
Виточать зрадницькі очи.
І не буде їм прощення
Ні на сім, ні на тім світі
І їх рід увесь покриєсь
Зрадою „во вічні віки".

Шикаго, Илл., дня 12. серпня, 1927.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ І ФОТОГРАФІЙ ЧЛЕНІВ І ВІДДІЛІВ ДО КАЛЕНДАРЯ У. Н. СОЮЗА НА РІК 1928.

—o—

Календар У. Н. Союза, який розхкиться у многих тисячах примірників, є найліпшим середником до оголошувань поміж американськими Українцями. Хто має який бизнес, а залежить йому на тім, аби про нього знало як найбільше людий, повинен дати свое оголошенне до календаря У. Н. Союза. Ціни є вельми приступні, зваживши, що наклад буде виносити 20,000 примірників. Ціла сторона 34 кв. цалів, коштує $30.00; половина $15.00; чверть $10.00; осьма часть $5.00; перша і послідна сторона в части оголошень по $35.00. Хто хотіби в своїм оголошенню помістити також і фотографію, чи то свою чи свого бизнесу, мусить прислати з неї готову до друку клішу; коли ні, то поносить кошт виготовлення такої кліші з фотографії, то значить, що його оголошенне буде о стільки дорозше коштувати, скільки виносить кошт виготовлення з фотографії друкарської кліші.

Текст оголошень мусить находиться в редакції по день 1. вересня б. р. Гроші за оголошення належить посилати рівночасно. Оголошення на кредит безуслівно не будуть друкуватися.

Фотографії братств і товариств. Відділи У. Н. Союза, а також кружки співацькі і театральні, школи, банди, які суть при відділах У. Н. Союза (коли який кружок, співацьке товариство і т. п. не єсть при відділі У. Н. Союза, таких після уважали не буде поміщуватись у календари), хотілиб, аби їх фотографії були поміщені в календари на 1928 рік, зволять їх прислати на адресу „Свободи" найдальше по день 15. серпня б. р. Рівночасно проситься прислати з фотографією чек або моні-ордер, виписаний на імя „Свободи" на суму $10.00. Сі гроші ужиється на покритте коштів виготовлення з фотографії друкарської кліші. Місце в календари безплатно.

Всі фотографії мусять бути добре опаковані.

Всі письма належить адресувати:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Кайріє Мелек Кундж.

Залізний Алі.

(З турецького).

— Музика моя звичайна. Я все встаю раненько, збираю китицю цвітів і приношу їх моїй нені і сестрі. Вони так люблять цвіти.

Цяя дитина, що не мала ніякого вчителя, лише одну природу, добувала чудові звуки з свого інструменту.

— Як називаєшся, дитино, відкіля ти?

— Називаюся Алі, а моє родинне село є Чінарліке.

Радні перебили старцеві оповідання:

— Алі з Чінарліке?

Старець розказував дальше:

— Так, Алі з Чінарліке. З того часу бачив я Алія майже щодня. Я полюбив його. Три роки пізніше прийшов він раз до мене й поклав перед мене мішочок. Я заглянув: були в ньому гроші. Я здивувався, відкіля в убогого хлопчини взялись такі гроші. Здивування моє запримітив хлопець і скоро сказав:

— То не мої гроші. Я найшов їх нині рано на полі.

— Бачиш, недаром кажуть: „Хто рано встає, тому Бог дає". Бог зіслав тобі тобі твоє кізмет (щастя).

На це Алі:

— Ні, пане, Бог поклав мені на дорогу ці гроші, щоби випробувати, чи я чесний. То не для мене ті гроші; на них є сльози того, хто їх згубив. Я бідний, але не візьму того, що не є моє. Прошу вас, пошукайте власника і зверніть йому ні вбивае богато серед страшних мук. Хто тут в силі що зробити?

Старець здвигнув раменами й очи звернув на ліс, який видно було з вікна:

— Не знаю як це сталося. Алі, той що я його знав, був добрий, чесний і спочутливий.

Молодий писар, що був також з тої околиці, озвався тепер і собі:

— Правду кажете, бей-баба, я також можу присягнути, що Алі був добрий і лагідний наче ягнятко. Підчас мобілізації його забрали до війска. Хоч мати і сестра плакали, пішов на війну. Пішов веселий. Що потім робив, як і коли вернувся, не знаю. В горах зявився який рік тому.

III.

Молодий поручник, що недавно вернув із фронту, перебив тамтому і став розказувати:

— Питаєтеся, що Алі з Чінарліке робив на фронті. Можу вам сказати це, бо я був тої ночі на тім місці, де він дезертирував. Щоби сказати правду, я не бачив Алія, як зривав цвіти, лише як убивав людей. А як він убив тепер останій раз, назвали це злочином. Можливо, що народня мова не має іншого слова на те. Я знав Алія вже два роки скорше. Він був у моїй четі на кавказькому фронті. Тут зранено ніжну душу Алія. Хто зна, чи він із собою не зводив бою, щоби здавити в собі всі ніжні почування. Алі був добрий вояк і товариш, другого такого пошукати.

Тяжка боротьба, воєнні невзгодини не всилі були зломити його. Сповняв свої обовязки. Коли дано приказ до наступу Алі перший був у розстрільній, поривав за собою товаришів. „Алаг! Алаг!" кричали вони й ішли з ним серед граду куль. Нераз бачив я, що Алі не зважав на небезпеку, щоби лише рятувати раненого. Страшний наступ розірвав нашу злуку з резервою. Ми мусіли обходитися без найконечніших харчів, цілими днями. Я переглядав мої ряди і застав Алія веселящого як звичайно.

— Як-жеж маєшся, Алі — спитав я.

— Як залізо, пане поручник.

— Як жеж маєшся, Алі? — сказав я.

З того часу осталося при ньому це прізвище. Пів-жартом пів-повагом кликали так його товариші.

Було то при кінци тамтого року. З великим трудом відкинули ми неприятеля з перших рядів. Неприятель стояв по другому березі Міураду (велика ріка у східній Анатолії). В горах топився сніг*). Брудновжота вода тої ріки летіла з шумом на діл. Вірменські ватаги попереду російського війска кидались на наші села, топили все в крови, в огні і нужді. Голос Міураду кілька днів мішався з криком нещасних, що вмирали серед найстрашніших мук. Москалі перейшли на другий бік, кров перестала плисти. З трудом поносили ранених. Я не міг уснути. Хотів перейтися сюди й туди, але нараз роздалося пять чи шість стрілів. Зараз явився у мене вартовий і сповістив: „Через ріку пересувається до нас якась тінь, а неприятель стрілює !!"

Була темна ніч. При блиску неприятельських куль і при слабім світлі місяця — видно було, що до нас підпливає якась тінь — мусіла тяжко боротися проти струї. Нараз роздався якийсь жіночий голос. Можна було виразно почути кілька турецьких слів: „Рятуйте! Рятуйте! Чи ви Турки? Ах рятуйте!" Всі чули ті слова і розуміли. Залізний Алі стояв біля мене. Заскреготав зубами:

— Якась жінка просить рятунку!

Я відповів: — Добре, Алі, поможім їй.

Вмить роздягнувся Алі, вискочив із рова і кинувся у филі. Жінка не була вже далеко від берега. Після недовгої боротьби зі струєю зявився знову Алі; у раменах держав білу, ніжну істоту. То була молода, дуже гарна дівчина. Довге, чорне волосся звисало їй майже до землі. Дівчина була непритомна. Тіло було поранене. Якийсь вояк узяв від Алія нещасну істоту і поклав її на причі. Лікар був під рукою. То не був Турок, навіть не магомеданець, лише мав на собі турецький однострій. Ще нині питаюся, що того чоловіка привело аж до нас?

Коли вкінці прийшла до себе і розкрила очи, спиталася:

— Де я?

— Серед Турків! — відповів я.

Дівчина глянула на нас усіх і зайшлася від плачу:

— Боже, ах Боже! Дякую тобі! То я справді серед Турків!

Ми допитливо поглядали один на одного, то на молоду дівчину. Ми питалися себе, як і коли могла вона попастися між Москалів? Вона наче зрозуміла нашу цікавість і стала розказувати таке, що ми не всилі були питатися її.

— Я Вірменка й таки тутешня, — говорила вона. — Мій батько, мої брати й уся моя рідня є по тамтому боці. Не зважайте на те, що мої брати проливають кров, села пускають із димом. Я бідна чесна дівчина, я рятувала мою честь перед дикими звірами. Мою честь передаю у ваші руки, бороніть мене!

Я спитав її:

— Щож вони заподіяли тобі, дитино?

Очи її розкрилися широко з переляку:

— Що мені заподіяли? Ви не жінка і не полонена московська. Розлучили мене з моїми рідними і держали під землею. Я мусіла танцювати їм зовсім нага. Я танцювала з плачем, як довго могла. Потім вони побили склянки, заточуючись кинулися на мене. Вже не знаю, як мені вдалося врятуватися. Наче божевільна пігнала я до ріки. Дехто з моїх земляків кричав: „Дурна дівчино, там по другому боці є Турки, вони розшарпають тебе!" Я не зважала на їх слова, кинулася у воду. Тепер уже зявились і Москалі і стали стріляти за мною. Кулі з плюскотом падали у воду.

Молода Вірменка скінчила своє оповідання. І знову стала діжати. Ми вспокоїли її, прикрили плащем і казали їй спати. Але вона все ще кричала: „Рятуйте мене! Позвольте мені втікнути у запілля!"

(Конець буде).

*) Доведавши з Анатолії числили час по грецькому календарі, згідно з яким рік зачинається в березні (марті). Сніг топиться з початком лютого.

Добрі приятелі.

Українець: Чого ви, Жиди, пхаєтесь до Америки за Українцями?

Жид: Ну, добрий приятель все держиться свого приятеля.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

БЕЗ ШКОЛИ ПРОПАДЕМО.

Як не помиляюсь, то лишень одна Свобода містить дописи наших братів робітників в справі зорганізовання нашого приватного рідного шкільництва у Злучених Державах. У дописах тих наші люде висказують гадки, якби ратувати наше молоде покоління, яке забуває усе, що рідне, і винародовлюється.

Усі инші народи, що замешкують Злучені Держави, обдумали і перевели в життя пляни для оснування своїх приватних рідних шкіл. Вони ведуть у тих школах систематично науку рідної мови, навчають дітей, звідки вони прийшли в Америку і защіплюють у них любов і пошану до батьківщини їх родичів. А щож робимо ми, Українці? Ми звикли чекати, щоби хтось за нас зробив кожну народну роботу, а також, розуміється, і шкільну.

Подібно, як у цілих Злучених Державах, таксамо і у нас в Бостоні нічого не робиться у шкільній справі. Наша рідна школа у Бостоні в послідних роках страшно занепала, саме від хвилі, як д-р Назарук, за дозволом епископа, кинув кість незгоди між наших Українців у Бостоні. Місцеві Українці, замісць іти за своїм хлопським розумом, почали сваритися між собою за агентів нашого відвічного ворога, Ляха, а про рідну школу, про навчання своїх дітей забули. І так українська дитина не знає мови своїх батьків а запитана, хто вона є, відповідає по англійськи: „Я не знаю", або називає себе Поляком. З сего бачимо, до чого доводить борба, яку розпочав д-р Назарук та агітація за гетьманом, якого нам цілком не треба і який не спасе тих дітей від винародовлення. Одна рідна школа, одна лише наука у рідній мові може причинитись до того, щоби наші діти знали про вітчину своїх батьків, про те, хто вони, якого народу діти і щоби не звались іменем ворожого їм народу, Поляків. Але, щоби удержати рідну школу, на се треба понести якісь жертви, а головно, на школу треба гроша. Тому бостонські Українці повинні, на мою гадку, залишити усякі непотрібні непорозуміння, а застановитись над придбанням фондів і над основанням рідної школи для своїх дітей.

Щоби однак рідна школа принесла нам користь, щоби наша дитина винесла з неї не лише знання читання і писання по українськи, але також і національну свідомість, мусимо мати у такій школі фахових українських учителів. Тому я є за тим, щоби як найскорше скликати Конгрес в справі зорганізовання рідних шкіл у Америці. На тім Конгресі обговореноби справу придбання фондів на такі школи, у формі добровільного оподаткування, як се роблять наші браття України в Галичині, а також застановленобися звідки взяти фахових учителів, та свідомих Українців, якіби повели ті школи так, щоби з них була користь для українських поселенців в Америці.

Тих кілька стрічок подаю під розвагу читачам „Свободи" і думаю, що ще неоден тутешний Українець, чи то робітник, чи інтелігент, забере голос у тій справі і вискаже свою цінну гадку і подасть добру раду.

Никола Давискиба,
Бостон, Масс.

ДО ШКІЛ.

З початком слідуючого місяця пічнеться наука в американських школах. Міліони дітий і старшої молодіжи заповнять вищі і низчі школи і будуть через девять місяців пізнавати ті тайни, яких до цього часу не знали.

Між тими міліонами шкільної молодіжи будуть десятки тисяч українських дітей. Але також буде між ними бракувати десяток тисячів української молодіжи.

До низчих, до елементарних шкіл в Америці мусить іти кожна дитина. Чи родичі хочуть, чи ні, закон їх примушує посилати дитину до початкової школи. Отже в тій справі не треба ані заохоти, ані принуки, бо закон має потрібні засоби такої принуки, з якою ніхто не буде жартувати.

Шкода лише тих молодців і дівчат, які вже покінчили початкову школу і могли записатися до вищих шкіл. Треба сказати, що у вищих американських школах, — в „гайскулах" і „каледжах" і університетах занадто мале число нашої молодіжи. Ще не було такого випадку в історії нашої іміграції в Америці, щоби ми могли що року подати в часописах імена бодай двацяти, бодай десяти наших молодих людей, що покінчили медицину, права, інжинерію, дентистику, чи инший факультет. Поміж іміґрантами других народностей що року подається сотні імен молодої інтелігенції, а в нас таких випадків дуже мало. Навіть канадійські Українці, числом о половину менші від американських, витають що року своїх молодих лікарів, адвокатів, учителів. А у нас?

Не зашкодилоб, як би кожний український часопис в Америці поміщував часті заклики до українських родичів, щоби посилали своїх дітей до вищих шкіл. Кожне товариство, кожна парафія, кожний священик, кожний учитель повинні доложити своїх старань, щоби наша талановита молодіж не марнувала своїх здібностей, щоби не закопувала свого таланту, який має від Бога.

Між нашою молодіжжю багато талановитих хлопців і дівчат. Нераз дитина радаб іти до вищої школи, але родичі лиш чекають, щоб їх синови чи дочці скінчилися 16-ий рік життя, і кидають ту дитину до фабрики і до майни. Для деяких батьків нема більшої гордости, над ту, коли їх синок принесе першу „пейду"; чи то бере від сина, чи від дочки ковертку, витягає гроші і дає дитині $1.00 на „гуд тайм", а решту кладе до банку. А як вийде на роботу троє-четверо діточок, то він цілий пан.

Бувають випадки, що родичі дійсно не можуть післати своєї дитини до школи, — але бувають випадки, що моглиб і повинніб, та не хочуть.

В кожній громаді є бодай горстка свідомих людей. Ті люде повинні свою свідомість показати в той спосіб, що дадуть своїй дитині нагоду здобути вищу освіту і, як то кажуть, „лекший кавалок хліба", та других родичів заохотять до того самого.

Булоб дуже добре, коли б свідоміщі люде в кожній громаді подали з початком шкільного року виказ українських студентів у вищих школах, а при кінци шкільного року виказ тих, що покінчили один чи другий степень науки. Маючи такий виказ з кожної громади, миб знали, як стоїть справа загально.

Здається, що ширшої агітації за вищою освітою для нашої молодіжи не можна буде розвести, заки не унормується системи українського шкільництва в Америці. З початком сего року на сторінках „Свободи" поміщувались голоси читачів в справі реформи наших шкіл. Тепер, Богу дякувати, бачимо, що ся справа буде предметом нарад на Четвертім Конгресі Обєднання. Всякі справи, пекучі і важні, будуть обговорюватись на конгресі, але, на мою думку, справа наших шкіл є найважніща. Бо, поминувши теперішну боротьбу за майно церковних громад, — якої не можна легковажити, — ми мусимо дивитись в будучність. Коли ми не переведемо основної реформи наших шкіл, то, я скажу отверто: уся та боротьба не варта і фунта клаків. Припустім, що всі громади відберуть з рук автократів своє церковне майно. Буде поміж нашим народом велика радість, бо всі будуть певні, що те майно не перейде з ласки Риму в руки 100% католиків, Айриших. Алеж стара іміґрація вічно не буде жити. Що варта ціла та боротьба, коли ми не будемо мати кому передати того майна громад? А без сумніву не будемо мати гідних наслідників тої спадщини, коли не поставимо вище наших шкіл.

Щоби не бути голословним, я наведу слідуюче: Говорив я недавно з одним українським греко-католицьким священиком, який оповідав, що мусів підписати ганебну заяву, подиктовану Римом.

„Чомуж ви її підписали?" — питаю.

„Та в мене несвідома громада. В мене", — каже, — „навіть не можна споминати в церкві України, бо нарід тої назви боїться".

„А якіж у вас люде?"

„Русини, Руснаки, Ґріки, все, що хочете, лише не Українці".

„Чи є в комітеті вашої громади молоді, тут виховані люде?"

„Та є".

„Ну, а не можете на них опертися?"

„Не можу, бо вони також або Рошен, або Рутініен, або Ґрік".

Між иншим сей священик оповідав мені, що один чоловік з його громади поїхав до еп. Богачевського питати про Україну.

„Скажте мі, преосвященний, питає той чоловік, што ми є: ци Руснаки, ци Українці?"

„А ваш тато що був?" — питає владика.

„Та Руснак".

„А ваша мама?"

„Так само".

„Ну, то їдьте з Богом до дому", — каже владика, — „будьте такі самі як ваші родичі".

Се все діється в громаді, яка існує коло сорок літ. Як за сорок літ священики не могли освідомити своїх парохіян, то я питаю, що вони там робили? Чого вони там сиділи? Чого вони тепер нарікають і на руського біскупа і на своїх парафіян, на яких не можуть числити? Видно, що вони „освідомляли" своїх парафіян через сорок літ так самісенько, як еп. Богачевський в одній розмові. — А тепер те ганебне лінивство мститься. Мститься не лише на священиках, які мусять ламати своє слово, — але що більше шкідливе, мститься на народній справі. — Поїдьте в ті околиці Пенсилвенії, де добувають тверде вугілля і усюди ви знайдете тисячі українських „Рошенів", і „ґріків", і „Полаків", і всякої иншої мари, між старими і молодими, — але мало Українців!

Та нічого не поможе плакати тепер з приводу того зла, яке робилось на протязі сорок літ. Треба подбати, щоби те зло не продовжувалось. Як не бідна українська школа в Америці, а треба подбати, щоби вона добай дітворі дала свідомість, що ця дітвора не „Ґріки" і не „Рутени" і не „Рошен", але що вона кров з крови і кість з кости українська. Як так вихована, свідома свого походження, українська дітвора піде до вищих шкіл, то з неї буде користь і для українського народу.

Не для агітації, а для приміру хочу піднести, що в усіх школах, які ведуться при парафіях української православної церкви, ми маємо лише **українських дітей.** Нема найменшої толеранції для чужих назв, нема в нас ані грецьких, ані московських дітей. Значить, що де є добра воля, там можна оминути те лихо, яке приносить шкоду українській народній справі.

Яке там не буде віроісповідання нашого молодого покоління, то всі ми повинні стреміти до того, щоби воно не збогачувало числа чужих народностей.

о. І. Г.

ЩО РОБИТИ, ЩОБИ ДОВГО ЖИТИ?

Слідуючий припис на довговічність подає оден англійський лікар:

1) Спати треба 8 годин. 2) Належить спати при отворенім вікні. 3) Купатись рано у воді, що має температуру нашого тіла. 4) Перед сніданням довго гімнастикуватись. 5) Відживлятись умірковано. 6) Не уживати алькоголів. 7) Щоденно відбувати гімнастичні вправи на вільнім воздусі. 8) Не позволяти звірятам перебувати і спати в помешканню. 9) Перебувати як найдовше на селі. 10) Зміняти своє заняття. 12) Відпочивати по якімсь часі по кілька днів. 13) Заховувати внутрішний супокій.

В СПРАВІ ПАДОЛИСТОВОГО СВЯТА В НЮ ЙОРКУ.

Щоби належито відсвяткувати в Ню Йорку День Першого Падолиста, нюйоркські Січи постановили на своїх зборах дня 4. серпня устроїти в неділю, дня 6. падолиста, та се свято загально-національного характеру.

Зорганізований на тих зборах тимчасовий комітет просить отсим всі Хвальні Товариства, заінтересовані в такім святі, прислати своїх відпоручників на спільні збори в сій справі, які відбудуться в середу, 31. серпня, о 8-ій год. вечером в Сіновім льокали, 77 Іст 8. Вул. 199

ЗА КОМІТЕТ:
М. Гринюк. **Е. Ляхович.**

ВИПРОБУВАНІ РАДИ.

1. Вчасно лягати спати, але і вчасно вставати з ліжка; 3 години спання перед північю вартують більше, як 6 годин по півночі — Головною засадою здоровля є: Вчасно лягай, досвіта вставай.

2) Кожного дня в одну і ту саму пору всьо робити. Наприклад, в одну і ту саму пору вставати, в ту саму пору їсти, іти на прохід і в ту саму пору класти ся до ліжка.

ЩО НАЛЕЖИТЬ ІСТИ?

1) Молоко. 2) Горох, біб, сочевицю. 3) Квасну капусту. 4) Мясо. 5) Рибу. 6) Страви зі збіжа. 7) Барабольі.

Не уживати за богато:

1) Сметани. 2) Масла. 3) Сира. 4) Яєць і 5) Меду.

Дуже рідко, або цілком не уживати:

1) Кавв. 2) Гербати (чаю) крім зелевої. 3) Горівки. 4) Мінеральної води. 5) Оцту.

Пив на здоровля.

Жена: Я тут лежу хора сама, а ти не боїшся Бога цілу ніч пити у корчмі?

Муж: Не сердься, я пів на твоє здоровля.

... Позаяк O. Gs. суть ліпші ... тому

Ви можете курити їх - Рано, в полудни і вечер

ПЕРША РІЧ РАНО — ЗАКУРІТЬ СОБІ О. Б. ПОСЛІДНА РІЧ У ВЕЧІР — ЗАКУРІТЬ СОБІ О. Б. КУРІТЬ ЇХ ВЧАСНО. КУРІТЬ ЇХ ПІЗНО. КУРІТЬ ЇХ ВСЕ В МЕЖИЧАСІ... ВИ ДІСТАНЕТЕ ПРАВДИВЕ ВДОВОЛЕННЯ З КОЖДОЇ ЦИҐАРЕТКИ, А НЕ ЯКУСЬ КАРУ, БО В НИХ НЕМА ОДНОГО КАШЛЮ В ЦІЛОМУ ВАҐОНІ, ЯК РАЗ НАСКРІЗЬ 100% ЧИСТОГО ВДОВОЛЕННЯ. НОВА МЕТОДА УМАКШУВАННЯ ТЮТЮНУ ЗРОБИЛА СЕ. ПОПРОБУЙТЕ ЇЇ, А ВОНА ВАС ПРИЄДНАЄ ДО СЕБЕ!

Жадного кашлю в цілім ваґоні

OLD GOLD

Нова найлагіднійша циґаретка

20 for 15¢

Product of P. Lorillard Co., Est. 1760

LABOR DAY

(ДНЯ 5-го СЕПТЕМБРА)

ПОЗІР! НЮАРК І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

УКР. ГР.-КАТ. ПАРОХІЯ ПРИ ЦЕРКВІ СВ. ІВ. ХРЕСТИТЕЛЯ В НЮАРКУ, УЛАШТОВУЄ В ТОЙ ДЕНЬ

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ ВРАЗ З ПРИНЯТТЯМ

З НАГОДИ ОТВОРЕННЯ НОВОЇ ЦЕРКВИ НА 39 MORTON STREET, NEWARK, N. J.

О год. 10-ій рано зачнеться Торжество церковне. Всі Братства, Товариства і Сестриціва, свої і чужі, зберуться коло старої церкви, 249 Court St., звідки в поході з бандою перейдуть до нової церкви, де відбудеться благословлене нового престола. По Богослуженню всі Братства, Товариства і Сестриціва відійдуть з бандою до ЧЕСЬКОЇ ГАЛИ (Bohemian Hall) на 17. ул. де відбудеться спільне принятє.

Від парохії промовить і привитає зібраних гром. М. ШУМЕЙКО.

ПОТІМ ЗАЧНЕТЬСЯ БАЛЬ.

На се велике свято і торжество запрашає всіх Українців місцевих і з околиці Ню Йорку, Джерзи Сити, Байон, Елізабет, Пасайк, Перт Амбой, Картерет і др. 199.01,4-5

КОМІТЕТ.

(Увага: До чеської галі взяти Springfield стрікару або Springfield бос і ґвани до 17-ої улиці).

УВАГА! ЧЕСТЕР, ПА. УВАГА!

ЗАХОДОМ ВІДДІЛУ СОЮЗА УКРАЇНОК В ЧЕСТЕР, ПА.

— відбудеться —

ДРУГИЙ СЕГО ЛІТА

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, 28. СЕРПНЯ 1927

НА ФАРМІ ПАСТУШАКА.

Початок о год. 1-ій пополудни.

Просимо Товариства, Братства і Парафію, щоб узяли як найбільшу участь в сім пікніку. Весь дохід призначений на будову або закупленя української хати в Честер. Буде первородна музика і свіжі напитки та добра перекуска.

За добру забаву ручить

199 **Комітет.**

ПОЗІР! NEWARK І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ТОВ. БУДУЧНІСТЬ В НЮАРКУ, Н. ДЖ.

— відбудеться —

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

В HILLSIDE, N. J.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 28-ГО СЕРПНЯ 1927 РОКУ

Початок точно о год. 10-ій рано — Вступ 25 центів.

Шановна Українська Громадо! Товариство „Будучність" старається, щоб Вас вдоволити і постаралось деяких несподіванок на пікнік. Це мав би бути послідний пікнік сього року, то не забувайте, приходіть самі і переказуйте другим.

Дорогвказ: Беріть Hillside джітней № 48 і висіти на Long і Liberty Ave. і йти просто до кінця Yoly Ave., а відтак просто на пікнік.

198-9 **Комітет.**

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКЕ ЗАПОМОГОВЕ ТОВАРИСТВО ДНІСТЕР

відділ 361 Українського Народного Союза

— устроює —

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

B ULMER PARK

FT. 25th AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 28-ГО СЕРПНЯ 1927 РОКУ

Парк отворений о 10-ій год. рано. — Вступ лиш 50 центів.

Музика первородна, складаючася з 13-ти музикантів.

На сім пікніку будуть ріжні несподіванки. Рівнож буде щось цікавого для малих дітей. Тов-а „Дністер виасигнувало відповідну суму гроша для закупна всякого рода забавок для дітей, котрі будуть роздані даром приходячим до парку.

На пікніку будуть приймати нових членів до Тов-а „Дністер" і до У. Н. Союза без інструпсів. Інтересуючі зволять зголосить до Секретаря Тов-а на пікніку, котрий подасть Вам близші інформації. 196,8-9

ДОРОГОВКАЗ—DIRECTION: Take at any B. M. T. Subway Station "West End Line" Coney Island Train and get off at 25th Ave. Station, Brooklyn, N. Y. Park at right hand. Music Hall Entrance. — Fare 5 cents only.

ПОЗІР! ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ТОВ-А ІМ. ІВ. ФРАНКА, ВІД. 372 У. Н. С. У ПЛЕЙНФІЛД, ВІДБУДЕТЬСЯ

ДРУГА ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА (PICNIC)

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 28-го СЕРПНЯ, 1927 РОКУ

В ЛІСІ, ПІД 100-ЛІТНІМ ДУБОМ, при Maple Ave., і Old Raritan Road, у Плейнфілд Н. Дж.

Початок о годині 1-ій пополудні.

Вступ 25 центів; діти даром.

Програма забави: Музика і танки від 1, пополудні до 10-ї ночі, товариські забави, ловленя риби, „Alabama loon." і много інтересних несподіванок.

Шановні Громадянки і Громадяни! Отсею дорогою маємо честь вдруге запросити всі доконечні Хвальні Тов-а і Бр-ва У. Н. С., У. Р. С., Клюби і ціле українське Громадянство зі Савт Плейнфілд, Плейнфілд, Ровей, Перт Амбой, Бавнд Бруч, Савт Б. Б., Ню-Бронзвік, Раритан, Сомервіл, Ізлен, Лінколн, Дунелен, Елізабет, Нюарк і околиці, — на вашу дружу товариську забаву. — Ми певні, що хто був на першій забаві в нас, 3-го липня, приїде і тепер в товаристві нових гостей, своїх знайомих і приятелів, щоб справді весело і здорово забавитись під лінию 100-літнього дуба. До танків приграти ще музика „Запороже" з Нюарку, закуски і напитки будуть здорові і смачні. За добру забаву ручить — **Комітет.** 193,7,9

ДО АМЕРИКИ І КАНАДИ

СПРОВАДЖУЄМО не тільки рідною горожан, але і хаборобів;
ПЕРЕСИЛАЄМО ДОЛЯРИ до краю звичайно і телеграфічно, доручуючи аж в рідне село.
СПОРЯДЖУЄМО контракти, повновласти і т. д.

КОЛЕКТУЄМО спадки в старім краю й в Америці;
ПРИГОТОВЛЯЄМО ПРОГУЛЬКУ УКРАЇНЦІВ кораблем GEORGE WASHINGTON дня 12. жовтня 1927.

ОСНУВАЛИСМО і розвиваємо українську оселю

НОВА УКРАЇНА

недалеко Ню Йорку, де по дешевій ціні можна набути землю і дім.

ПОРАДИ ДАРОМ.

Українці, деб не жили, повинні відноситися з довірям до своїх інституцій, де вигідніше:

ZAHAY GLOBE SERVICE & REALTY CORPORATION
30 EAST 7th STREET, TEL. ORCHARD 8968. NEW YORK, N. Y.

— або до —

T. J. HRYCEY & CO.,
329 SOUTH 4th STREET,
PHILADELPHIA, PA.,

THE STAR SAVINGS & LOAN ASS'N,
2173 PROFESSOR STREET,
CLEVELAND, OHIO.

СЛІДУЮЧА ПРОГУЛЬКА УКРАЇНЦІВ на РІЗДЄО КОРАБЛЕМ LEVIATHAN 7-го ГРУДНЯ 1927.

ДО ВІДОМА УКРАЇНЦЯМ, КОТРІ ТЕПЛО ЛЮБЛЯТЬ

ЗБЛИЖАЄТЬСЯ ЗИМА, коли зимно немов залізними зимними пазурами обіймє не одного й сплується випертя з нього дух, коли нема доброго українського кожуха, щоби загрів кров, котра мусить бути завсігди горяча, щоби побороти всяке лихо, а головно зиму.

Нище підписаний хоче стати Вам, Родимці, до помочі: хоче одягнути Вас, жену й Ваших дітей у теплий кожух, у яким Ви не будете боятися найлютійшої зими, а навіть спати у цім кожусі на північнім бігуні.

Роблені мною кожухи є по дуже умірковаиій ціні, двайцять процент таньше, як у других. Кромі цего старанно викончені так, як вимагає нинішна пора.

Ринок переробляю старі кожухи на нові, модерні; фарбую на ріжні кольори, які хто хоче й любить, — з чорних роблю сиві, з сивих жовті, і т. п.

Ласкаві замовленя прошу слати на понище подану адресу. Памятайте на щире українське гасло: „СВИ ДО СВОГО". 193

ГРИГОРІЙ КОВЕРДОВИЧ
98 ST. MARKS PLACE, (East 8 Street), NEW YORK, N. Y.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На читальню „Просвіти" в Скалаті старім.

На зазив Будівельного Комітету в Скалаті Старім зібрав низше підписаний на будову вдасного Народного Дому суму $126.00.

Датки зложили слідуючі громадяне:

Д. Олійник $50.00; М. Луків $10.00; по $5.00: Ґ. Яремишин, Я. Марків, Н. Марків; по $2.00: Ґ. Урбан, Олена Свенціцька, А. Лєсняк, П. Гургіж, С. Горбатюк, В. Хрущ, Ґ. Горбатюк; по $1.00: Ів. Редчук, Г. Хоцяй, Емілія Гончаровськ., Ів. Тураш, Ст. Ганаєко, О. Лукащ, Іл. Шкварок, Анд. Ольховий, М. Вареница, О. Білик, П. Ганулія, Ів. Білик, В. Гробовий, Ґ. Вонзли, Ів. Добрянський, Ів. Марусевич, Я. Дідух, Ст. Фесолович, Дм. Ціх, П. Задорецький, М. Кузьмак, Н. Хуецький, Н. Нитимір, Ст. Місєвич, М. Терепда, Н. Козулькевич, В. Праворський, Н. Покотило, М. Яремишин, Щ. Журавель, В. Олинюк, Маланка Войтович і П. Шайб; по 50 цнт.: Ів. Добровольський, Ґ. Боднар, Н. Міллер, П. Дашкевич, Ґ. Дацишин, Марія Лесько; Аб. Ґрінберг 40 ц.; по 25 ц.: П. Сеник, Дм. Сеник, С. Скородинський, Н. Кавецький.

Цілу висше наведену суму $126 вислав я дня 2-го серпня на адресу кооперативи „Будучність" в Старім Скалаті.

Демко Олійник.

ЛІКАРІ НЕ ЗНАЛИ, ЩО СТАЛОСЯ З ІВАНОМ ГУТИШ.

Його лічено через сім літ, що стояло його родину тисячі долярів — не говорячи вже за страшні терпіння і болі. Бідаєк, нераз проклинав день, котрий родився на такі муки. З дня на день нидів і ставався що раз слабшим аж нікцим стратив усю надію на приміренне собі колишньоїздоровля. Пробуваню одного професора за другим, однак кождий з них покрутив головою і не міг збагнути, що се за хороба, так, що він уважаєно вже за помершого. Однак не було йому ще призначено вмерати так молодим і виглядає, що в кінци награфлено на правдивий лік. Його тепа приїхали що тільки до Америки, а її муж, будучи доктором в старім краю, вона сама де що розуміла на людських хоробах. Скоро побачила хорого, зразу знала, що йому бракувало. Того самого дня післано по лікарство на солітера до Пітсбурга; можете догадатися яке було здивоване для всіх, колисмерзяче лікарство на солітера виринуло хробака 65 фітів, котрий помалу здав житє свого чоловіка. Се було тому два тижні, по чім він зіскав трийцять пять фунтів на вазі. Його твар набирає здоровий вигляд і він дякує за сей день, в котрім його тета вступила на сю сторону моря. Тисячі мущин, женщин і дітий терплять безусупнно на ріжні дні хороби, коли їх дійсний клопіт є цей потвір солітер. Певний познаки ми цего є відходячі части того паразита. Другі симптоми є брак апетиту з нямкости лакітсвом, обложений язик, зага, болі в кружах, мелькі і в ногах, заворот голови, біль голови мдости як порожний жолудок, нидіння, пізнови поїдя сна. Жолудок отяжілий, надутий, часами дається відчувати дивне бурхотіння від жолудка до внутренности. Знова чується якби щось підсувалося назад до горла. На цієнт має жовту шкіру, тратить на вазі, має немилий віддих, сильнуєм кавилини, попадає в апатію, знеохочений, часи до самоубийства. Є відомо що епілептичні напади спричиняє цей потвір, котрий часто доростає понад 30 стіп. Коли досягне до гортанки може удусити свою жертву. Подобудь того потвора сейчас, заки підкопає ваше здоровля безповоротно. Вишлите $10.48 на Ш. Л. К. Г. а п, і він хоче подбудити нет страшного з організма. Laxtan є нешкідливий на дитини у вас нема хробака. Продається лише у Royal Laboratory. 148 Netting Bldg. Windsor, Ont. На забезпечення посилки додайте 25 центів окремо. За після-платою не висилаємо. (C.34)

ДАРУНОК ДЛЯ РІДНОГО КРАЮ.

Може хто з українських Громадян, або котра українська Громада в Злучених Державах схотіли би прийти з помочию Рідній Школі в Галичині практичним подарунком. В Америці є прегарна дітона енциклопедія під наголовком „Книга Знаня" („Book of Knowledge"). Ся книжка дуже придалась би для популяризованя знаня-мови українськими дітьми в Галичині і на инших землях України. З гляду на се, що Рідній Школі тяжко закупити ею книжку, американські Українці зробили би знаменито присагу своїм старшинним братам таким подарунком. Також добре би ждали дарувати Рідній Школі американські шкільні підручники для будучої реформи українського шкільництва.

Хто з американських Земляків може зробити такий дарунок, нехай зголоситься до підписаного, а він радо перевезе його з собою до Старого Краю в жовтні б. р.

Др. СЕМЕН ДЕМИДЧУК,
30 1-ст 7-ма ул., Ню Йорк, Н. Й.

„РОЗВІД"

Були Заручини, Весілля, Поправини, Придани, Пересувини, Христини, а тепер вийшла найновійша рекордa, котру видумав і виспівав комік Евген Жуковський п. з. **Розвід, ч. 27101.**

ДРУГІ НАЙНОВІШІ РЕКОРДИ

КОЛЮМБІЇ

27100 Довбуш, полька. Думка і Коломийка, відограв П. Гуменюк.
27099 Майкові троблі з Кейдою (при телефоні).
27098 Танець „Присюди"; „Гоп", вальс П. Гуменюк.
27097 Гетьмани; Серенада. В. Ділов, бас.
27096 Щось найшов, то твоє (Пригода в суді), Жуковський.

НАЙНОВІШІ РЕКОРДИ РОСИЙСЬКІ:

20106 Три деревні, два села, Солдацький Хор.
20105 Марш „Порт Артур", Орхестра.
20104 Послідний поцілуй, Гармонія.

НАЙНОВІШІ ПОЛЬСЬКІ РЕКОРДИ:

18202 Поправини, відограв Гуменюк.
18201 В погідний вечер майовий. І. Уматовський.

Хто бере не менше як 5 рекордів, тому цілу пересилку аж до його хати оплачуємо самі. Всі повищі рекорди по 75 цнт. Зайдіть або замовте, а ми вишлемо за посліплатою.

Хто в нас купує рекорди, тому даємо книжку зі словами до рекордів даром.

Columbia

Пишіть на таку адресу: 187-

SIGHOWY BAZAR
34 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

НА ПРОДАЖ

Фарма 130 акрів, 60 чистої землі, решта добрий ліс і пасовисно, ріка пливе через фарму, добрі будинки, хата на 8 кімнат, інвентар 8 коров, 5 язиков, 2 телят, 1 добрий кінь, 250 курий, 26 качок, 3 милі від міста. Ціна $4,500, готівкою $1,500. Дохід з молока і яєць $50.00 тижнево. Голоситися до 198-200

WILLIAM M. McNICOL,
Maynard Building, Jewett City, Conn.

СТЕФАН І. ЄВУСЬК
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга чесна і дешева.
Достарчується автомобілі на весїля, хрестини і другі оказії.
Удавайтесь до свого!
ОФІСИ:
77 Morris St., Jersey City, N.J.
Tel. Montgomery 1745
45 Prospect Av., Bayonne, N.J.
Telephone 540

Tel.: Yonkers 3002.
Res. Tel.: Nepperhan 1119.

ІВАН ДУЧИНСЬКИЙ
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
46 WASHINGTON STREET,
YONKERS, N. Y.

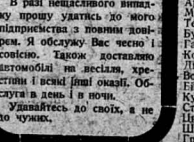

В разі нещасливого випадку прошу удатись до мого підприємства з повним довірєм. Я обслужу Вас чесно і совісно. Також доставляю автомобілі на весїля, хрестини і всякі інші оказії. Обслуга і дня і ночи.
Удавайтесь до своїх, а не до чужих.

ПОІМЕННИЙ ВИКАЗ ЖЕРТВ

НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАРОД. СОЮЗА

за місяць липень 1927 року.

ВІДДІЛ 161.

Бр. св. Василя в Амбрідж, Па.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено. Діслано від членів $3.00

Разом $ 50
Мазурик, Тимофей ..... $ 50
Ляньоц Іван 50
Литаник Йосиф 1.00
Підгайний Антін 1.00

ВІДДІЛ 168.

Бр. св. Василя в Перт Амбой, Н. Дж.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено. Діслано від членів $10.00

Разом $10.00
Гелета Олекса $1.00
Максимович Стах 1.00
Гладун Фтома 1.00
Гінінський Іван 1.00
Галата Теодор 1.00
Калина Василь (син Григ.) 1.00
Гелета Григорій 1.00
Іванило Теодор (син М.) 1.00
Стрівка Микола 50
Іванцо Олекса 50
Крічковський Петро 50
Квасниця Григорій 50

ВІДДІЛ 181.

Тов. ім. М. Драгоманова в Менвіл, Р. Ай.

Жертви з каси відділу ..... $
Жертви від части членів проголошено. Діслано від членів $2.00

Разом $2.00
Романишин Павло $2.00

ВІДДІЛ 206.

Тов. Запорожська Січ в Вунсакет, Р. Ай.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено. Діслано від членів $18.50

Разом $18.50
Класьків Теодор $1.00
Бойко Йосиф 1.00
Гончарик Лука 1.00
Кучерський Петро 1.00
Корнилюк Василь 1.00
Савечка Пилип 1.00
Роботянський Олекса 1.00
Шпак Микола 1.00
Приборівський Мартин 1.00
Городницький Іван 1.00
Рибак Михайло 1.00
Кінаш Василь 1.00
Гайковий Григорій 1.00
Іванович Юрій 1.00
Кінаш Михайло 1.00
Василюк Михайло 1.00
Ходоровський Кость 50
Самборський Лука 50
Рогожин Семен 50
Сулима Петро 50
Гніт Михайло 50

ВІДДІЛ 211.

Бр. св. Михаїла в Степлетон, Н. Й.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено. Діслано від членів $9.00

Разом $9.00
Монастирський Григорій $3.00
Юрків Григорій 2.00
Наконечний Василь 1.00
Говтвін Теодор 1.00
Решітник Максим 1.00
Гуль Теодор 1.00

ВІДДІЛ 217.

Бр. св. Йосафата в Рочестер, Н. Й.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено. Діслано від членів $71.75

Разом $71.75
Спиванський Іван $3.00
Іванів Явдокія 1.00
Пятюрак Марія 1.00
Шевчук Марія 1.00
Шевчук Явдокія 1.00
Заяць Марія 1.00
Захарко Варвара 1.00
Захарко Анна 1.00
Благий Павло 1.00
Нищук Анастазія 1.00
Заяць Петро 1.00
Андрусяк Анна 1.00
Гайсак Стефан 1.00
Качала Іван 1.00
Лупишин Парасківа 1.00
Нищук Іван 1.00
Плекан Марія 1.00
Шевчук Татіяна 1.00
Василина Андрій 1.00
Бойкович Марія 1.00
Шкапій Катерина 1.00
Тимків Теодор 1.00
Бойко Михайло 1.00
Чепелюк Марія 1.00
Качмарик Василь 1.00
Дачів Анеля 1.00
Демкович Апольонія 1.00
Дмитрук Парасковія 1.00
Кухар Стефан 1.00
Квасниця Марія 1.00
Мазурик Марко 1.00
Руда Антонина 1.00
Травінський Іван 1.00
Тихий Григорій 1.00
Решітник Анна 1.00
Семенишин Василь 1.00
Стангрет Петро 1.00
Васьків Михайло 1.00
Бакдура Теодор 1.00
Гонтарук Іван 1.00
Свирида Анна 1.00
Василишин Катерина 1.00
Васьків Катерина 1.00
Белятович Іван 1.00
Олексин Семен 1.00
Базів Іван 1.00
Гарасимчук Микола 1.00
Ковба Василь 1.00
Квасниця Анастазія 1.00
Цакула Андрій 1.00
Глюта Матій 1.00
Стрілець Григорій 1.00
Кузь Михайло 1.00
Архитко Анна 1.00
Мурашко Розалія 1.00
Гребенюка Малайка 1.00
Буяновська Анна 1.00
Ганущак Юліна 1.00
Коник Наталка 1.00
Дмитрів Чеїх 1.00
Волик Михайло 1.00
Гінашевська Катерина 1.00
Кучмій Микола 75
Стехіш Марія 75
Цимбалиста Олекса 75
Швець Іван 75
Грицак Микола 75
Савульський Микола 75
Белей Дмитро 75
Шевчук Константин 50
Буповський Микола 50
Гарасимчук Іван 50
Квасниця Микола 50
Шевчук Роман 50

ВІДДІЛ 218.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено. Діслано від членів $6.50

Разом $6.50
Сарахман Теодор $1.00
Гренечко Стефан 1.00
Сокіл Петро 1.00
Стефанко Микола 1.00
Бурий Михайло 1.00
Сапенюк Теодор 1.00
Горденіч Михайло 50

(Дальше буде).

ПОДЯКИ

—o—

Филадельфія, Па.

Я, низше підписана членкиня У. Н. Союза від. 239 в Филадельфії, складаю сею дорогою щиру подяку Урядови У. Н. Союза за „Великодний дарунок" в виді чека на $50, який я отримала від Головного Уряду яко запомогу з фонду убогих.

Біда по лісі не ходить, лише по людях, так і я занедужала і на приказ лікарів мусіла піти до шпиталю і з нараженнем життя піддатись під операційний ніж. Операція удалась і я тепер тішуся, що можу публично подякувати головному Урядови У. Н. Союза, як також урядникам Бр. св. Георгія, за їх труд і щире дбання за своїх членів.

Буду старатись, о скільки моєї змоги, придбати як найбільше число членів до нашого Союза.

З поважанням і з подякою
Марія Барна.

—o—

Я, Андрій Куземчак, член відділу 61 У. Н. Союза, дякую сердечно насамперед головним урядникам У. Н. Союза за так скоре виплачене мені посмертного у висоті 1000 долярів по моїй жені Анні, яка належала до відділу 303, Сестрицтва Успенія Преч. Діви Марії в Деррі, Па., і таксамо дякую членкиням і урядничкам відділу 303 за так численну участь в похороні моєї жени і взиваю Вас, дорогі Родимці, котрі ще не є членами У. Н. Союза, впитатися до нашої славної організації У. Н. Союза. Не відкладайте, але запишіться сейчас, бо не знаєте, що Вас чекає завтра, а наш У. Н. Союз обтирає сльози бідним вдовам і сиротам, та дбає про нашу долю.

Андрій Куземчак.

—o—

Мягко постелено, та тверда спати.

—o—

На чужий коровай очей не поривай.

—o—

У дитини заболить голова, а в матери серце...

—o—

Малі діти — мала жура, а великі — велика жура.

ЖУРБА ПРО БУДУЧНІСТЬ

не дає нам спокою. Вона нас дмить та каже шукати нам чогось такого, де малюбиємо кусник хліба, без згаяду на се, чи в фабриках або мінах є праця або і цілковите безробіття.

А де можна осягнути, коли купимо собі ґрунт в ПЕРШІЙ УКРАЇНСЬКІЙ КОЛЬОНІЇ, на передмістю фабричного міста МЛІВІЛ, Н. ДЖ. Колонія се, це не звичайна оселя, яких є в Америці тисячі, в котрих властителі, крім котрих нікого більше не бажають, але від 16 літ правильно зорганізовані селяни, в котрім вже около 150 українських родин, де кождий газда, крім свойого дому і других будинків, має також кілька акрів плодовитої землі, з котрої, плекаючи яринну або годуючи кури, має гарні доходи.

Праця також два місяці, бо коли в великому місті треба нераз їхати до праці і годину, а в майнах тільки три місяці, то з кольонії зайдемо до неї за 20 до 45 мінут.

А в місті Мілвіл, є вже кілька українських бизнесів, а можемо їх ще в своє тільки мати, і як тоді гарна гарнізонова синагога, українські фермери, українські бизнесмени — правдиве українське місточко.

По інформації, у всіх висше наведених справах, голосить, на адресу властителя земель в українській кольонії:

ВАСИЛЬ МАТОДИЧ,
N. E. 7th & GREEN STREET,
PHILADELPHIA, PA.

ПРІЗНІ ОГОЛОШЕННЯ

—o—

ПРИЙМУ бизнесову здібну дівчину або вдову середного віку до спілки до бізнесу бучерня і грочерня. Голоситися листовно до: 197-200

WILLIAM DIUDIUK
210 High St., Phoenixville, Pa.

НА ПРОДАЖ 4-фамілійний дім в добрім порядку зі всіми удіпненями, близько електричної стації коло Ґрованей, Брукляни, Н. Й. Штор вирентований на 2 роки з лісом, дім також вирентований. Продаю тано і на добрих услівях. Голоситись 199-1

S. LABKOWICZ,
862 Park Avenue, Brooklyn, N. Y.

НА ПРОДАЖ фарма 140 акрів, 70 акрів чистої землі, решта пасовиско і добрий ліс, дім 8 кімнат 1/4 другий, стайнки, 8 коров, 2 коні, 500 курий, 2 безрогих, вся машинерія фармерська, до міста 2 милі. Ціна $5,400, готівкою $2,300, решта на легкі сплати. Голоситися до: 197-200

WILL SHOLGYN,
537 E. 12 St., Room 12, New York City

НА ПРОДАЖ ГРОСЕРНЯ І БУЧЕРНЯ, бизнес добрий, продається по причині хороби властителя, дільниця українсько-славянська. Голоститися під ч. 164 PAVONIA AVE., JERSEY CITY, N. J. 198-200

НА ПРОДАЖ бизнес, грочерня і бучерня враз з помешканнєм в Палмертон, Па., межи Українцями; бизнес виробляний, ціна приступна, хто купить не пожалує. Голоститись до: 198-9

ГРИГОРІЙ ПИПЮК,
159 Tilghman St., Allentown, Pa.
Telephone 7405

ДЕШЕВО ФАРМА НА ПРОДАЖ АБО В ЗАМІНУ НА ДІМ.

При головній дорозі, 3 милі до міста Страсбурґа, стейт Ню Йорк, 3 милі до склепу. Автобоси переїзджають попри фарму. Земля чорна, ліс грубий, річка пливе через фарму. Двофамілійний дім, 6 ріжних будинків, господарчі знаряди і т. д. Потрібні інформації уділить українська фірма реальностий: С. ФЕСОЛОВИЧ, Exchange Realty Company, 41 E. 7th St. (близько 2. Евен), New York City. 198-9

НА ПРОДАЖ фарма 50 акрів, при стейтовій дорозі, 3 милі до міста, земля першої кляси, 8 коров, 2 язиків, 2 коні, всі фармерська машинерія, продається дуже дешево, тільки $3,500, половина готівкою, решта на річні сплати. Хто би хотів купити сю фарму нехай голоситься до: ONUFER CZAJKA, R. F. D. 3, Boonville, N. Y. 196-9

Телефон: Gramercy 5881.

Др. К. Д. БІЛИК
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР І ХІРУРГ.
ЕЛЕКТРИЧНІ ПРИРЯДИ.
Урядові години: від 12. до 1-ої, від 6. до 8-ої і після умови.
311 E. 18th ST., NEW YORK CITY.

DR. M. SMITH
16 EAST 7th STREET, NEW YORK
Tel. Orchard 6072
Говорить по українськи.
Лічить успішно недужі мущин, женщин і дітий.
Найновійші електричні апарати.

ХРОНІЧНІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН
лічу успішно найновійшими методами.
Помагаю скоро в ріжних кровних недугах, нервових і шкірних, хронічні нарости, загальне ослаблення, мікуна, нирок, мочеві недомагання, ревматизм, жолудок, внутрішні хороби та грудні. Без ріжниці, як довго хорієте, я можу помочи вам. Оплати умірковані. Оглядини пацієнта переводжу особисто. Поради і оглядини даром.
DR. ZINS
Спеціяліста. Основ. 28 літ.
110 East 16th Street, New York, N. Y.
межи 4th Ave. & Irvington Pl.
Денно: 9 А. М. до 8 Р. М. — Неділі 9 А. М. до 4 Р. М.

Д-р А. Л. СИЗАР
СПЕЦІЯЛІСТ ВІД ХОРІБ ОЧИЙ, УХ НОСА І ГОРЛА.
Приймає:
Рано: 10—12 год. Вечер. 6—8 год. а також після умови.
109 E. 87th ST., NEW YORK CITY.

АКУШЕРКА-МАСАЖИСТКА
Жуковського заведення порідів і Київського Лекарського шпиталя.
B. E. SHMULENSON,
471 E. Broadway, 1st fl., New York
Tel. Orchard 8521
ПОРАДИ І ПОМІЧ.

АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AVENUE,
CHICAGO, ILL.
Практикує у всіх судах; займається переглядинєм абстракти; виготовляє контракти купна і продажі; переводжує спадкові справи; переводжує старкраєві, патентові і прочі справи. 191—

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

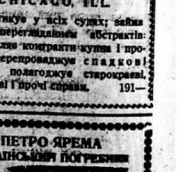

ЗАЙМАЄМО ПОХОРОНАМИ В BROOKLYN, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ „СВОБОДИ".

ПЕРША КНИЖЕЧКА (українській повістковий Буквар п. Матвійчука)	40 ц.
ДРУГА КНИЖЕЧКА (для другої кляси, п. Матвійчука)	45 ц.
БУКВАР, зладжений п. Д. Андрейком	50 ц.
БУКВАР (Народна Школа)	30 ц.
ЧИТАНКА, друга	30 ц.
ЧИТАНКА, III. і IV.	75 ц.
КОРОТКА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крипякевича	50 ц.
МАЛА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, написав І. К.	15 ц.
КОРОТКА ІСТОРІЯ БІБЛІЇНА, Старого і Нового Завіта	60 ц.
КАТЕХИЗМ	30 ц.
ПОЧАТКОВА ГЕОГРАФІЯ, Ст. Рудницького	75 ц.

„SVOBODA", 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.